

Ο νυχτοπάππαρος

Στην Κύπρο συναντούμε τουλάχιστο 18 είδη νυχτερίδας. Τα 17 ανήκουν στα μικροχειρόπτερα και τρέφονται με έντομα, ενώ μόνο ένα ανήκει στα μεγαχειρόπτερα και τρέφεται κυρίως, με φρούτα. Πρόκειται για το είδος *Rousettus aegyptiacus*, κοινώς νυχτοπάππαρο ή νυχτοκόρακα (διπλανή φωτογραφία). Τέσσερα άλλα είδη μικροχειρόπτερων έχουν αναφερθεί ότι υπάρχουν στο νησί αλλά η παρουσία τους δεν έχει επιβεβαιωθεί.

Οι νυχτερίδες είναι ωφέλιμες στον άνθρωπο αφού, μεταξύ άλλων, συμβάλλουν στη βιολογική απαλλαγή των γεωργικών καλλιιεργειών και των δασών από τα επιβλαβή έντομα. Τρέφονται, κυρίως με νυχτοπεταλούδες μύγες και κουνούπια (μια νυχτερίδα μπορεί να πιάσει μέχρι 3 χιλιάδες έντομα σε μια νύχτα).

Όλες οι νυχτερίδες είναι προστατευμένες από την κυπριακή νομοθεσία, όσο και από διεθνείς συμβάσεις. Επίσης, όλα τα είδη νυχτερίδας προστατεύονται από την οδηγία για τους Οικοτόπους, της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Φωτογραφία: Χάρης Νικολάου

Διαειδικές Αλληλεπιδράσεις

Όλοι οι ζώντες οργανισμοί έχουν ανάγκη για τροφή και αναπαραγωγή. Η διατροφή ενός είδους αφορά και άλλα φυτικά ή και ζωικά είδη τα οποία είτε αποτελούν τη λεία των πρώτων, είτε τους βοηθούν, με τον άλφα ή βήτα τρόπο, να βρουν την τροφή τους. Για παράδειγμα, οι γαιοσκώληκες (ζωικά είδη) βοηθούν το έδαφος να αυξάνει τις θρεπτικές ουσίες οπότε τρέφει τα φυτά (φυτικά είδη). Κάτι παρόμοιο συμβαίνει και με τις διαδικασίες της αναπαραγωγής αφού, σε πολλές περιπτώσεις, απαιτείται συγκεκριμένος χώρος απόθεσης των θηλυκών αναπαραγωγικών κυττάρων ή των αυγών που θα εκκολαφθούν και, γενικότερα, φωλιές για τους απογόνους, που μπορεί να είναι το εσωτερικό του βλαστού κάποιου φυτού ή μια φωλιά που έχει φτιάξει κάποιος άλλος και δεν τη χρειάζεται πια.

Η ύπαρξη του ενός είδους αφορά και επηρεάζει την ύπαρξη πολλών άλλων. Οι δεσμοί που αναπτύσσονται μεταξύ των ειδών είναι καθοριστικοί για τη συνέχιση της ζωής.

Βιβλιογραφικές πηγές:
Το Κόκκινο Βιβλίο της Χλωρίδας της Κύπρου, Φιλοδασικός Σύνδεσμος Κύπρου, 2007
Ιστοσελίδα Τμήματος Δασών Κύπρου.
Εικονικό Μουσείο Βιοποικιλότητας της Κύπρου, www.naturemuseum.org.cy.
Περιοδικό GEO, τεύχος Μαΐου 2010
www.thinkingfountain.org
Φωτογραφικό υλικό:
Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος
www.watersave.gr
Φωτογραφίες εξωφύλλου: *Opnosma fruticosa*, *Centaurea acamantis*, *Crocus cypricus*, *Coluber cypriensis*, *Tringa glareola*
Επιμέλεια: Γεωργία Σώσειλου, Επιστημονικός Συνεργάτης ΟΠΟΟΚ

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
Καλύμνου 5, Διαμ. 2, 2002 Στρόβολος, Λευκωσία.
Τηλ: 22 313750, Τηλεομ: 22 879241
Ηλεκτρ. διεύθ: info@oikologiafeeo.org
Ιστοσελίδα: www.oikologiafeeo.org

Ποια η αξία της Βιοποικιλότητας;

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΚΥΠΡΟΥ
Καλύμνου 5, Διαμ. 2, 2002 Στρόβολος, Λευκωσία.
Τηλ: 22 313750, Τηλεομ: 22 879241
Ηλεκτρ. διεύθ: info@oikologiafeeo.org
Ιστοσελίδα: www.oikologiafeeo.org

"Να αγαπάς την εθνή. Να λες Εγώ μονάχος μου έχω χρέος να σώσω τη γη. Άμα δε σ'οθεί εγώ θ'α φτιάω". Ν. Καζαντζίδης, *Ασπαστή*.

Η βιοποικιλότητα με αριθμούς

- Στην Κύπρο έχουν καταγραφεί 48 τύποι οικοτόπων.
- Στο νησί μας υπάρχουν 143 **ενδημικά** φυτά (ενδημικά = φυτά που φυτρώνουν εδώ και πουθενά αλλού στον κόσμο)

Επάνω: το κυκλάμινο (*Cyclamen cypricum*),
κάτω: ο γύπας (*Gyps fulvus*)

- Στην Κύπρο ζουν 30 είδη θηλαστικών ζώων, δηλαδή 16 είδη νυχτεριδίων, 10 είδη χερσαίων θηλαστικών, 3 είδη δελφινιών και 1 είδος φώκιας.

- 53 είδη πουλιών είναι μόνιμοι κάτοικοι της Κύπρου και 6 από αυτά είναι **ενδημικά**.

- 22 είδη ερπετών ζουν στην Κύπρο από τα οποία: τα 8 είναι είδη φιδιών, τα 11 είναι είδη σαυρών και 3 είναι είδη χελωνών.

- Στην Κύπρο ζουν 3 είδη αμφιβίων.

Μέλισσα η ανεκτίμητη

Οι μέλισσες του είδους *Apis mellifera* είναι αναντικατάστατες αφού, σύμφωνα με εκτιμήσεις, 3 τρισεκατομμύρια μέλισσες «εργάζονται για τους μελισσοκόμους. Τα έντομα αυτά δεν έχουν αξία μόνο για την παραγωγή μελιού αλλά και για την επικονίαση των ανθοφόρων φυτών, τόσο στην άγρια φύση όσο και στη γεωργία. Τα φρούτα, τα λαχανικά και οι ελιές χρειάζονται έντομα για να παράγουν καρπό και η συμβολή των μελισσών είναι η πλέον σημαντική. (περιοδικό GEO, Η αξία της βιοποικιλότητας, Αντρέας Βέμπερ)

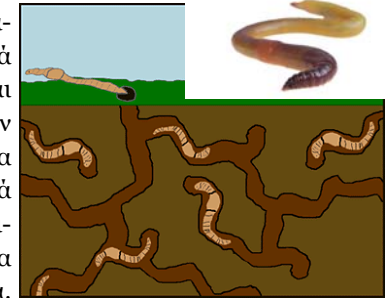

Ο αριθμός των μελισσών έχει μειωθεί, αισθητά, στις μέρες μας με αποτέλεσμα να γίνεται όλο και πιο σημαντική η παρουσία τους σε όλα εκείνα τα πλέγματα που εμπλέκονται και έχουν καθοριστικό ρόλο.

Τα «σπλάχνα της γης»

Οι γαιοσκώληκες ανοίγουν το δρόμο τους μέσα από τον ασβεστολιθικό πηλό και τη λάσπη ενώ, ταυτόχρονα, προσδίδουν ανεκτίμητα χαρακτηριστικά στο έδαφος και τα φυτά. Πιο συγκεκριμένα, χαλαρώνουν το έδαφος, αυξάνουν την

ικανότητα του να απορροφά νερό και παρέχουν ανόργανα συστατικά και θρεπτικά στοιχεία στα φυτά.

Ο πληθυσμός των σκουληκιών ποικίλλει ανάλογα με τον τύπο του εδάφους, αλλά οι υπόγειοι ακτιβιστές παράγουν ετησίως κατά μέσο όρο έναν τόνο σωστού καλλιεργήσιμου εδάφους ανά εκτάριο. (περιοδικό GEO, Η αξία της βιοποικιλότητας, Αντρέας Βέμπερ)

Η φυσική «μονάδα επεξεργασίας λυμάτων»

Το κοινό καλάμι του είδους *Arundo donax* φύτεται σε υγρές περιοχές και δημιουργεί συστάδες-καταφύγια αναπαραγωγής για λιβελλούλες και πτηνά. Ακόμα, πολλά έντομα αναπαράγονται μέσα στους ξυλώδεις βλαστούς τους. Τα καλάμια φιλτρά-

ρουν το νερό που περνά διαμέσου του πορώδους του εδάφους, απομονώνοντας στους ιστούς τους τυχόν τοξικές, οργανικές και άλλες βλαβερές ουσίες που είναι διαλυμένες σε αυτό.